

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

בבא בתרא – דף מספר 25

בס"ד, ר"ח אדר תש"ע.

צדקה פרשיות בתורה

א. פתיחה

בעז"ה, נקדיש את השבועיים הקרובים ללימוד סוגיות בצדקה בגמרא בבא בתרא. כפי שהגדרנו היום בשיעור, עיקר סוגיות אלו עוסקות בצדקה כמס עירוני, כחלק מובנה מגיבוש קהילה ועיר. בכך, היא לא צומחת באופן ישיר מפרשיות צדקה בתורה. ואעפ"כ, אני מציע לפתוח את הלימוד בעיון בפרשיות של מתנות עניים בתורה ליום אחד, והחל מיום שלישי נתחיל בלימוד "מסכת צדקה" בבבלי.

ב. פרשיות מתנות עניים בתורה

1. בראשית י"ח, יז-יט. (עוד על צדקה בזיקה לדמותו של אברהם אבינו – בראשית ט"ו, ו).
  2. מתנות עניים בשדה :
    - א) שמות כ"ג, ט-יב ;
    - ב) ויקרא י"ט, ט-י ; שם, כ"ג, כב ;
    - ג) דברים י"ד, כח-כט ; שם, כ"ד, יז-כב.
  3. בתחום הממוני :
    - א) שמות כ"ב, כ-כו.
    - ב) ויקרא כ"ה, לה-לח (מומלץ לראות שם את הופעות הסיוע לאח שמך במסגרת הפרק כולו).
    - ג) דברים ט"ו, א-יא ; שם, כ"ד, י-טו. (דברים ט"ו, ז-יא היא הפרשה המרכזית ולכן מומלץ להתמקד בלימודה).
  4. כינויי התורה למחוסר אמצעים :
    - א) ראו במקורות הנ"ל. בנוסף :
    - ב) שמות כ"ג, ו ; שם, ל', טו ;
    - ג) ויקרא י"ד, כא ; שם, י"ט, טו.

ג. להרחבה – צדקה ומשפט והיחס ביניהם :

1. תוספתא סנהדרין פ"א ה"ג (דיון נרחב יותר בבלי סנהדרין ז :).
2. מורה הנבוכים חלק ג' פרק נ"ג.
3. לגירוי החשיבה - העליתי לקבוצה מאמר של דוד גליקסברג העוסק ביחס בין צדקה למשפט.